

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	9
I. PAWEŁ EVDOKIMOV	11
1. Paweł Evdokimov świadek rosyjskiego prawosławia na Zachodzie	11
2. Chrystus wielkim prekursorem Ducha Świętego	13
A. Pneumatologiczny rys trynitarnej ekonomii zbawienia w teologii Pawła Evdokimova	14
a. Trynitarzna ekonomia zbawienia	14
b. Duch Święty a Kościół	16
c. Antropologiczne przesłanie Pięćdziesiątnicy	18
d. Duch Święty a kultura	22
e. Rzeczywistość epiklezy	23
B. Teologiczne intuicje wokół tematu pochodzenia Ducha Świętego	27
a. Gnozologiczne przesłanki wschodniej teologii trynitarnej	27
b. Pochodzenie Ducha Świętego w życiu wewnątrztrynitarным	32
II. OLIVIER CLÉMENT	38
1. Olivier Clément świadek prawosławia dialogu	38
2. Tajemnica Ukrzyżowanego a misterium ludzkiego oblicza oraz przemienionego kosmosu	41
A. Misterium Ukrzyżowanego	41
a. Krzyż – drzewo śmierci czy życia?	42
b. Krzyż oświetlony zmartwychwstaniem	46
B. Misterium oblicza	53
a. W człowieku kosmos staje się obliczem	54
b. Niewolnik to człowiek bez oblicza	56
c. Bóg w Chrystusie ma ludzkie oblicze	58
C. Zmartwychwstanie Chrystusa a przemiana kosmosu	61
a. Stworzenie powołane do istnienia z miłości	62
b. Zmartwychwstanie Chrystusa zaczątkiem przemiany wszechświata ..	65
c. Zmartwychwstanie Chrystusa a technika	70

III. ALEKSANDER SCHMEMANN	75
1. Aleksander Schmemann świadek prawosławnego duszpasterza i teologa	75
2. Eucharystia – misterium zgromadzenia, królestwa i jedności	77
a. Eucharystia zgromadzeniem zmartwychwstałego Pana	79
b. Eucharystia misterium królestwa Bożego	82
c. Eucharystia sakramentem jedności	84
IV. KALLISTOS WARE	91
1. Kallistos Ware – „prawosławny Newman”	91
2. Człowiek w teologii Kallistosa Ware’a	94
A. Wokół teologii ciała Kallistosa Ware’a	94
a. Bóg uwielbiony przez dobre ludzkie ciało	97
b. Człowiek w swoim ciele jako „mikrokosmos” i „mikrotheos”	99
c. Przemienienie antycypacją przyszłej chwały ludzkiego ciała	101
B. Człowiek w perspektywie Trójcy Świętej	104
a. Człowiek stworzony dla wspólnoty	105
b. Trójca Święta Andrieja Rublowa	107
WYKAZ PIERWODRUKÓW	110
BIBLIOGRAFIA	111
SUMMARY	117

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION	9
I. PAWEŁ EVDOKIMOV	11
1. Paul Evdokimov, witness to Russian Orthodoxy in the West	11
2. Christ the great Precursor of the Holy Spirit	13
A. Pneumatological feature of the Trinitarian economy of salvation Paul Evdokimov's theology	14
a. Trinitarian economy of salvation	14
b. The Holy Spirit and the Church	16
c. Anthropological message of Pentecost	18
d. The Holy Spirit and culture	22
e. Reality of epicleza	23
B. Theological intuitions around the subject of the Holy Spirit's origin	27
a. Gnosological premises of Eastern Trinitarian theology	27
b. The origin of the Holy Spirit in intra-trinitarian life	32
II. OLIVIER CLÉMENT	38
1. Olivier Clément, witness to the Orthodox dialogue	38
2. The mystery of the Crucified and the mystery of the human face and the transformed cosmos	41
A. Mystery of the Crucified	41
a. The cross – the tree of death or life?	42
b. Cross illuminated by the resurrection	46
B. Mystery of a face	53
a. In man, the cosmos becomes a face	54
b. A slave is a man without a face	56
c. God in Christ has a human face	58
C. The Resurrection of Christ and the transformation of the cosmos	61
a. Creation called to exist out of love	62
b. Resurrection of Christ initiates the transformation of the universe	65
c. Resurrection of Christ and technique	70

TABLE OF CONTENTS

III. ALEKSANDER SCHMEMANN	75
1. Alexander Schmemann witness of the Orthodox priest and theologian	75
2. Eucharist - the mystery of the congregation, the Kingdom and unity	77
a. Eucharist as the assembly of the risen Lord	79
b. Eucharist as the mystery of the kingdom of God	82
c. The Eucharist as a sacrament of unity	84
IV. KALLISTOS WARE	91
1. Kallistos Ware – „Orthodox Newman”	91
2. Man in Kallistos Ware’s theology	94
A. Around Kallistos Ware’s theology of the body	94
a. God glorified through a good human body	97
b. Man in his body as „microcosm” and „microtheos”	99
c. Transformation as anticipation of the future glory of the human body	101
B. Man in the perspective of the Holy Trinity	104
a. Man created for the community	105
b. Andrey Rublev’s The Holy Trinity	107
LIST OF FIRST EDITIONS	110
BIBLIOGRAPHY	111
SUMMARY	117